

 Region Halland Barn- och ungdomspsykiatri	Fastställd av: chöl	
	Utfärdare: chöl	Giltig fr o m 2016-07-21
Område: Barn- och ungdomspsykiatri	Utgåva	Ersätter:
Dok namn: Behandling med Alfa-agonister	Antal sidor: 2	Antal bilagor: ---

RIKTLINJER FÖR BEHANDLING MED ALFA-AGONISTER

(klonidin, Catapresan® f.n. licensmedel och guanfacin, Intuniv® inregistrerat)

Indikation	Förstahandsval vid tics/Tourette´s syndrom. Andrahandsval vid ADHD med hyperaktiv eller kombinerad form. Effekten är särskilt god för hyperaktivitet och trots/impulsiv ilska vid adhd. Kombinationsbehandling med centralstimulantia är ofta gynnsam för både effekt och biverkningar. Klonidin är utmärkt för sömnstörning vid ADHD. Klonidin kan även provas vid mardrömmar i samband med PTSD. Klonidin används vid utsättningsbesvär av opiater.
Beredningsform	Intuniv finns som depottablett på 1, 2, 3 och 4 mg. Halveringstiden är 18 timmar men depotberedning gör att dosering en gång dagligen räcker. Tid för tablettintag har inte visats påverka sömn eller annan effekt. Catapresan finns som tablett på 0.075 mg med halveringstid på 12-16 timmar. Den finns även som transdermalt plåster för admin x1/vecka.
Biverkningar	Biverkningsbilden är mildare än vid psykosmedel eller tillgängliga medel mot ADHD. Kombinationen med centralstimulantia (cs) kan snarare göra att biverkningar tar ut varandra snarare än adderas. Guanfacin har mildare biverkningar pga påverkan enbart på alfa-2A receptorer. Vanligast är mild trötthet, yrsel, muntorrhet, magont och förstoppning. Ortostatiskt blodtrycksfall brukar vara övergående medan man någon gång ser nedstämdhet, ångest och sömnsvårigheter. Klonidin påverkar samtliga alfa-2 receptorer men även imidazolreceptorer. Den ger betydligt mer uttalad trötthet och sedation, som då kan utnyttjas som sömnhjälpmedel. Halveringstiden gör att effekten sitter i bra under natten men också en bit in på förmiddagen. Även blodtryckssänkning och risken för nedstämdhet och huvudvärk är mer uttalad.
Försiktighet	Risk finns mest för klonidin och vid hastiga dosändringar exvis abrupt utsättning från maxdos kan man få plötslig stegring av blodtryck. Detta innebär en risk främst för äldre vuxna med sköra och stela kärl men man ska alltid informera om att dosändringar ska göras successivt och inte tätare än var 3e dag.
Förberedelser	Puls, blodtryck och hjärtstatus.
Insättning	Intuniv: starta med 1 mg/d. Måldos är 2-4 mg för barn och 2-6 mg för tonåringar. Dosöka var 1 (-2) vecka med 1 mg/d. Catapresan: starta med 0.075 mg, 1 tablett till natten. Öka med 0.5-1 tablett var 3e dag. Måldos 2 (-3) tabl till natten men för att möta rebound från metylfenidat och hyperaktivitet så kan måldos vara en tablett kl 16-17 och 2 (-3) tabletter kl 19-20.
Kontroll	Puls och blodtryck. Fråga efter de vanliga biverkningarna enl ovan. Utvärdera effekt på sömn, hyperaktivitet, bråk och koncentration efter 4 veckor. Fortsatta kontroller minst efter 6 månader och sedan årligen.
Tänk på	Catapresan kräver licensansökan till läkemedelsverket men vetenskaplig dokumentation är god och man får enkelt licens. Sedation gör att Intuniv är ett bättre alternativ om dygnseffekt önskas men priset är högt. Om man främst önskar hjälp med hyperaktivitet kvällstid och sömn så är Catapresan bäst. Alfa-agonist kan med fördel kombineras med metylfenidat.